

Twekiat Menakanist
Tayland Krallığı Anayasa Mahkemesi Üyesi

Sayın Başkan,

Değerli katılımcılar,

Hanımefendiler ve Beyefendiler,

Öncelikle, Tayland Anayasa Mahkemesi Heyeti adına, Türkiye Anayasa Mahkemesine, Heyetimizi Türkiye Anayasa Mahkemesinin 55. kuruluş yıldönümü münasebetiyle düzenlenen bu Uluslararası Sempozyuma davetinden ve bize göstermiş olduğu misafirperverliğinden dolayı içtenlikle teşekkür ederim. Bu vesileyle, güzel Türkiye'yi, hareketli başkenti Ankara'yı ve büyüleyici şehri İstanbul'u ziyaret etme imkânına sahip olduk.

Sayın Başkan,

Değerli katılımcılar,

Hanımefendiler ve Beyefendiler,

Sunumuma, Tayland Krallığı Anayasası'nda, insanlık onuru, haklar, özgürlükler ve eşitlik konularına büyük önem verilmiştir. Anayasa'da, insanlık onuru, haklar, özgürlükler ve eşitlik konularıyla ilgili olarak 46 madde yer almaktadır. 1. Bölümdeki (Anayasa'nın genel hükümlerinin bütünü) iki maddede, insanlık onuru, haklar, özgürlükler ve eşitlik ile ilgili olarak iki genel ilkeye yer verilmiştir. Birinci ilkeye göre, insanlık onuru, haklar, özgürlükler ve eşitlik güvence altındadır. İkinci ilkeye göre ise, Tayland halkı, kökenleri, cinsiyetleri veya dinleri ne olursa olsun, bu Sözleşme uyarınca eşit güvencelerden yararlanır. Geriye kalan 44 madde (Madde 29-69), Tayland Halkının Hak ve Özgürlükleri başlıklı 3. Bölümde yer almaktadır. 3. Bölümde, 13 alt bölüm bulunmaktadır. 1. alt bölümde Genel Hükümlere, 2. alt bölümde Eşitlik konusuna ve 3-13 alt bölümlerinde ise Tayland halkının çeşitli hak ve özgürlüklerine yer verilmektedir.

Kuvvetler ayrılığı, Tayland Anayasası'nda yer alan temel ilkelerden biri olup, bu ilkeye göre, Devletin yetkileri, yasama, yürütme ve yargı şeklinde

ayrılmak suretiyle kullanılır. Şöyle diyebiliriz ki, Yasama organı kanun çıkarır, Yürütme organı kanunu icra eder ve Yargı organı kanunu inceler. Tanımlanan yetkiler dâhilinde işlevlerini yerine getiren bu organlar, bağımsız olduklarında, birbirleriyle işbirliği yapar, birbirlerini denetler ve birbirlerini dengeler.

Anayasa Mahkemesi, anayasal meşruiyetin korunmasında özel bir role sahiptir. Devlet organları, kural koyma ve hukuki yaptırım uygulamalarında, Anayasa Mahkemesinin kararlarını dikkate almaktadır. Anayasa Mahkemesi, Anayasa gereğince kurulmuştur. Anayasa Mahkemesinin temel görevi, yasama işlemlerini anayasal açıdan incelemektir. Sistemimiz kapsamında, hem *a priori* (önsel) hem de *a posteriori* (sonsal) inceleme yürütülmektedir. Anayasa Mahkemesi önüne gelen davaların çoğu, Adliye Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri, Ombudsmanlıklar ve Ulusal İnsan Hakları Komisyonu tarafından sonsal inceleme için gönderilen davalar olup, bu inceleme kapsamında, ilgili kanundaki bir veya daha fazla hükmün Anayasa'daki hükümlerin bir veya birden fazlasına aykırı olup olmadığı değerlendirilmektedir. Tarafların ileri sürdükleri hükümler genellikle, insanlık onuru, haklar, özgürlükler ve eşitlik konularına ilişkindir.

İncelenmek üzere bir dava geldiğinde, değerlendirilmekte olan bir veya birden fazla kanun hükmünün Anayasa'ya aykırı olup olmadığını incelemek Anayasa Mahkemesinin görevidir. Bu şekilde, yasama organı tarafından çıkarılan yasalar, Anayasa'ya uygun olacak ve insanlık onuruna, haklara, özgürlüklere ve eşitliğe dokunmayacaktır. Dolayısıyla, yasama işlemlerini anayasal açıdan inceleyen Anayasa Mahkemesi, Anayasa ile güvence altına alınan insanlık onurunu, hakları, özgürlükleri ve eşitliği korumada önemli rol oynamaktadır.

Sunumumu tamamlarken, Tayland Krallığı Anayasası'nın, insanlık onuruna, haklara, özgürlüklere ve eşitliğe büyük önem verdiğini söylemek isterim. Anayasa'da bu değerlerle ilgili oldukça fazla maddenin yer alması da bunun açık bir göstergesidir. Ayrıca, Anayasa, bu değerlerin ihlal edilip edilmediğinin denetlenmesi için çeşitli kurumlara yetki vermektedir. Anayasa Mahkemesi, kanun veya yürütme faaliyetlerinin anayasal açıdan incelenmesi bağlamındaki yetkileriyle bu konuda önemli bir rol oynamaktadır.

Dinlediğiniz için teşekkürler.